

Sus Morré trok langs 't eenzame land naar de oude vesting Nieuwpoort. Zijn weg voerde langs een vaart. 't Donker water lag onbeweeglijk.

— Ellendeling, die ik ben! mompelde hij Ha! ik heb met André, de brave André geschimpt. En nu? Nu sta ik hier als een vluchteling, opgejaagd gelijk een wild beest. En André leeft vrij en gelukkig. Hoe ver ben ik nu gekomen met mijn dromen, mijn eierzuchtige plannen? Ik zou hoofdman zijn... meester over een ganse streek. Ha! en wat ben ik nu? Een achtervolgde bandiet! Zou ik er maar geen einde aan maken? Een sprong... en 't water sluit zich weer boven me...en 't is uit. Men zal Morré's lijk opvissen, maar het niet herkennen, men zal mij, gelijk ik het verdien, als een hond in de grond steken... En alles is uit.

Maar dan dacht hij weer aan zijn somber leven, aan de vervolging... aan de gevangenis misschien, want hij was bekend als Cartouche's voornaamste medeplichtige, als luitenant van de binders der Pijpelheide!

— Ik doe het, ik doe het! riep Morré.

Koortsachtig wierp hij zijn vilten hoed neer en trok hij zijn frak uit.

— Ja, ik doe het, er kome van wat er wil?

Het donkere water lokte hem!

Een sprong maar en alles was gedaan.

Morré sloot de ogen.

Hij beefde over al zijn leden, zijn slapen gloeiden... Nu springen maar... een ogenblik alles vergeten tot 't water hem in zijn macht had.

Plotseling klonken de tonen van een klok.

De zilveren klanken zweefden over de akkers en weiden van Veurne-Ambacht.

De avondklok van een dorpje luidde, de klok, die in een dier hoge, kloeke torens, getuige van vroegere welvaart, hing.

Morré sprong terug.

— Ik durf niet! kloeg hij.

En zonder hoed of frak te grijpen, ijde hij voort, 't land over...

Hij struikelde en viel, voelde iets nat.

Nu lag hij toch in 't water!

Morré gilte van doodsangst.

Hij was in een der talrijke sloten terecht gekomen, welke Veurne-Ambacht, gelijk elk polderland, in alle richtingen doorsnijden.

De sloot was niet diep.

Morré krabbelde weer aan kant en trad op de weg terug. Hier was hij veiliger.

Maar daar lokte 't duistere kanaal hem weer.

— Voort! stormde het in zijn binnenste.

De rover snelde weg.

Een zwarte muur doemde voor hem op.

Morré bevond zich voor Nieuwpoort.

— Halt! riep iemand.

Tegelijkertijd zag de binder een bajonet flikkeren en voelde hij een stoot in de borst.

Half waanzinnig van angst wilde hij vluchten.

— Sta of ik schiet! riep men weer.

Maar de binder luisterde niet.

Een schot klonk.

Morré viel neer.

— Verdoemd! knarste de man. Ik heb het vast.

Hij kronkelde van de pijn.

Een gulp bloed kwam uit zijn borst gevloeid en bemorste zijn vest.

— Ho! wat doet het pijn, mompelde hij. Zou dat nu mijn einde zijn?...

Vader! vergeef het mij, het was om uwentwille! Ho! dat ik u niet redden kon!...

Maar nu is het te laat! Het is gedaan!... gedaan!...

Soldaten kwamen toegelopen.

— Gewis een ontvluchte gevangene, zei de schildwacht, die zijn geweer gelost had. Hij wilde niet blijven staan en ik moest dus schieten.

— 'k Geloof dat hij dood is! zei een ander.

— Laten we hem naar binnen brengen, stelde een derde voor.

— Eerst een overste roepen! hernam de schildwacht.

BAKELANDT

DE PRINS
VAN ORANJE

Een officier verscheen.

— Wat is hier gebeurd? vroeg hij.

— Ik heb een vluchteling neergeschoten, antwoordde de soldaat.

— Hebt gij hem gesommeerd stil te staan?

— Ja, maar hij vluchtte.

— Gij hebt uw plicht gedaan. Mannen! brengt de gevangene binnen de muren.

Het lichaam werd opgenomen en in een loods neergelegd.

— 't Is toch geen gevangene, zei de officier bij 't schijnsel ener lantaarn kijkende naar de getroffene. Hij is dood... De kogel trof hem in de longen. Maar ontbied de dokter.

Een geneesheer verscheen en kon ook slechts de dood vaststellen.

Niemand herkende 't lijk.

De loods werd gesloten, en na die opschudding werd alles weer stil rond Nieuwpoortse muren.

..

De volgende morgen werd het lijk buiten ten toon gesteld en alle veroordeelden moesten er voorbij marcheren, om te zien of zij de dode niet herkenden. Eensklaps klonk een snijdende gil.

Vader Morré was doodsbleek geworden.

Voortslepend zijn kanonbal had hij in de rij der gevangenen voorbijgestapt en plotseling zijn zoon herkend.

— Sus! gilde hij en hij wierp zich klagend voor het lijk. Sus! Sus! klonk het weer. Arme Sus!

— Is hij uw zoon? vroeg een overste.

— Ja, mijn zoon... en hij is dood! Waarom moest men hem neerschieten?

— Dan is hij zeker ook een misdadiger. Uw zoon... wacht eens... was hij geen vluchteling?

Maar de vader sprak niet.

Wanhopig staarde hij de dode aan.

— Alles had anders kunnen zijn... God! wat een leven, wat een dood! mompelde hij.

— Antwoord! gebood de officier. Was uw zoon niet een vluchteling?

— Waarom nog een onderzoek? vroeg Morré. Hij is nu toch dood! Ze hebben hem neergeschoten.

— Antwoord op mijn vraag.

— Neen.

— Ha! ge zijt koppig. Dat is dom van u!

— Doe met mij wat ge wilt! Laat me ook neerschieten, hernam de vilder. Schiet, ik smeeke het u... een kogel als 't u belieft! en hij stak de borst vooruit. Hier, mijn hart, schiet er een kogel in!.. vervolgde hij heftiger. Nu wil ik ook niet meer leven. Sus is toch dood! Arme jongen, zeker kwam hij herwaarts om mij te verlossen.

— Maar zeg dan, wat deed uw zoon?

— Ik zeg niets... hij is dood! Schiet me nu ook maar neer! Ik zal koppig zijn, niet meer werken, opstand verwekken...

— We zullen u aan een keten leggen! dreigde de overste ongeduldig.
Antwoord!

— Aan een keten leggen! Ik was binder, maar nooit zo wreed als gij.

— Neen? Gij vergeet uw verleden spoedig, man. Ja, ge waart een binder, een bandiet, en uw zoon zeker ook! We zullen dan elders inlichtingen vragen.

— Vraag wat ge wilt! Ik zeg niets!

— Vooruit, marcheer dan weg!

— Neen!

— Breng hem in de kelder! gebod de officier.

— Laat me bij mijn zoon! schreeuwde Morré.

Maar hij werd woest vastgegrepen en weggesleurd.

— Sus! klonk het nog schril over de binnenplaats. Sus, mijn zoon... mijn zoon!

't Nieuws verspreidde zich, dat er zeker iemand in de vaart verdronken was, want op de oever had men een hoed en een frak gevonden.

André, die zich verzekeren wilde, of Sus zijn belofte van de vorige avond hield, wandelde langs de vestingwerken en zag ook de gevonden kledingstukken.

Hij herkende ze onmiddellijk als die, welke Sus Morré gisterenavond gedragen had.

Wat was er gebeurd?

Dan vernam hij, dat er de vorige avond een vluchteling neergeschoten was.

Hij vermoedde onmiddellijk dat het Sus was en vroeg om 't lijk te mogen zien.

Men leidde hem er bij.

Al zag André dat zijn vermoeden juist was, toch ontstelde hij nog bij het herkennen der wezentrekken van zijn streekgenoot... eens zelfs zijn speelkameraad!

— Herkent ge hem? vroeg de soldaat, die André bij de dode gebracht had. De jonge man knikte ontroerd.

— Wilt ge dan meegaan naar de officier?

André volgde de krijgsman.

— Hebt ge hem herkend? vroeg de overste.

— Ja, heer.

— Hij is dus de zoon van Morré?

— Ja, heer, Sus Morré zo heet hij.

— Was hij de vluchteling, die uit de gevangenis te Antwerpen ontsnapt is?

— Dezelfde, heer!

— Dus ook een binder!

— Ja... en, zoals ge vernomen zult hebben, de luitenant der bende.

— Een geluk dan, dat hij dood is!

— Ik wil niets verbergen, heer, hernam André, ik geloof dat hij berouw had.

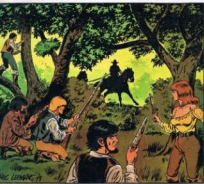
— O, alle moordenaars hebben berouw als ze in de val zitten, maar of ze het menen, dat is een ander punt, mijnheer! Wat zou die jonkman hier komen doen zijn?

— Zijn vader is immers hier?

— Zulke boeven stellen zich niet in gevaar voor hun vader! spotte de officier.

BAKELANDT

Het verraad van de Repensnijder

TEKENINGEN: HEC LEEMANS
TEKST: J. DANIEL

UITGEVERIJ J. HOEFT N.V.

— Vader en zoon beminden elkander innig, en daarom geloof ik, dat Sus zijn vader wilde bevrijden, overste.

— 't Is hem dan slecht bekomen.

André achtte het voorzichtiger zijn ontmoeting met Sus Morré maar te verzwijgen.

— Nu, de oude had veel verdriet, dat moet ik zeggen, hernam de officier. Bijna had ik medelijden met hem... maar hij is toch een boef.

— De zoon was slechter dan de vader, hij was waarlijk een bandiet, een valsaard, een moordenaar, zei André, die weer aan de lage rol dacht, door Sus te Antwerpen tegenover Louise gepleegd. Mag ik de vader nog eens bezoeken? vroeg hij.

— Och, waarom?

— Ik heb medelijden met hem.

— Moei u niet met zulk volk.

— Hij is oud... hij is te beklagen.

— Welnu, ga er eens bij. Misschien kunt ge hem tot andere gedachten brengen, want hij is voornemens oproerig te zijn en dat zal voor hem zeer onaangename gevolgen hebben. Dus spreek eens met hem zo ge wilt.

De officier riep een soldaat en gebod deze André bij de oude Morré te leiden.

De jonge krijgsman daalde enige vochtige treden af en kwam dan in een lange gang, waarop enige eikenhouten, met ijzer beslagen deuren uitgaven.

— Nu is hij bedaard, daar straks riep en tierde hij als een bezetene, zei de soldaat. Nu hoor ik niets meer, mijnheer! 't Was toch een wreed schouwspel, toen hij 't lijk van zijn zoon herkende.

André antwoordde niet.

Hij was zeer onder de indruk van al het gebeurde van gisteren en heden.

— Hier zit hij, mijnheer, zei de soldaat, enige grendels wegschuivend.

De zware krijste op haar verroeste hengsels, toen de soldaat ze opende.

Een doffe lucht sloeg André in 't gelaat.

Hier dus sloot men de oproerige veroordeelden op, hier in deze gruwelijke kelders.

— 't Is licht binnen, zei de gids. Gaat ge alleen binnen of wil ik meegaan?

— Wacht maar even hier.

André trad binnen.

Morré lag op een hoop stro in de hoek.

— Morré, zei de bezoeker.

Geen antwoord.

— Morré, herhaalde de jonge man. Ik ben het, André... ik kom nog eens met u spreken.

Maar de binder zei niets.

André trad nader.

De gevangene lag op de buik en bewoog zich niet.

— Slaapt hij dan? mompelde Louise's echtgenoot, en hij schudde het lichaam.

— Kom eens hier! riep hij tot de soldaat.

— Wat is er, heer?

— Hij antwoordt niet.

— Hij is zeer koppig. Ik heb gevangenen gekend, die in een maand geen woord spraken. Hei, nummer 21... hier is iemand voor u! Slaapt ge? Dan vergeet ge uw verdriet gemakkelijk, dat moet ik zeggen.

De krijgsman draaide Morré om.

Hij en André slaakten een kreet van ontzetting, want ze zagen een bleek, verwrongen gelaat en glazige, starende ogen.

— Hij is dood! riep de soldaat.

— Ja...

— Zou hij zich van 't leven beroofd hebben? Maar hoe? Een strop? Ik zie er geen... Een mes had hij niet, ook geen ander wapen, zich het hoofd verpletterd dan? Ik bemerk geen wonden, gij ook niet, hé?

— Neen!

— 'k Begrijp er niets van!

— Hij is een natuurlijke dood gestorven.

— Maar een mens sterft toch maar niet als hij wil, mijnheer. Ik begrijp er waarlijk niets van. Springlevend en nu dood... 't Is zonderling!

André boog zich over 't lijk, maar richtte zich weer spoedig op.

— Morré, Morré, mompelde hij. Wat een einde, vader en zoon... een dood gelijk 't leven!

— Ik moet de overste verwittigen, hernam de soldaat. Een zonderling geval!

— Ik ga mee.

Beide mannen verlieten de kelder.

De officier keek verbaasd op bij 't horen van dit nieuws.

— Dood, zegt ge! riep hij. Zelfmoord?

— Neen, heer, waarlijk niet!

— 't Is onbegrijpelijk! Roep de dokter.

De officier, de geneesheer en André begaven zich wat later naar de cel.

De geneesheer onderzocht het lijk.

— Geen zelfmoord, zei hij.

— Maar wat dan? vroeg de officier.

— Een hartziekte! Die man had een hartkwaal en de hevige ontroering heeft hem gedood.

— Wist gij of hij aan een hartkwaal leed? vroeg de officier aan André.

— Neen, zo goed kende ik hem ook niet.

— Vader en zoon zijn dan samen gestorven... Nu veel is er niet aan verloren. De dood vereffent alles, zegt men, maar wie weet hoeveel mensen nog in rouw zijn door hun daden, hernam de overste.

André dacht aan Louise, die nog dikwijls over haar zuster Siska weende, en antwoordde driftig:

— Ge hebt gelijk, heer. 't Waren schelmen. De zoon was echter veel slechter dan de vader, doch beiden deugden niet. De oude had echter berouw over zijn leven, maar eens in 't kwaad, geraakt men er moeilijk uit.

— Was die man niet de stiefvader van uw vrouw? Zo ten minste meende ik gister in uw brief gelezen te hebben, zei de officier.

André bloosde.

— Ja, zei hij.

— O, kinderen zijn niet verantwoordelijk voor de daden hunner ouders.

BAKELANDT

De Hel van de Moeren

VERVOLG OP DE VORERENDE
DEEL 1 VAN DE REEK

VERVOLG OP DE VORERENDE
DEEL 1 VAN DE REEK

— Neen, neen, maar toch betreur ik het, dat die man de stiefvader van mijn echtgenote was. Toch moet ik bekennen dat hij het kind steeds goed behandelde.

— Hebt ge soms iets te verzoeken in betrekking met dit lijk?

André dacht even na.

— Neen, antwoordde hij dan. Neen, alles is nu afgebroken tussen ons... laat het zo blijven!

— Dan zullen we de vader en de zoon in een graf begraven.

André nam afscheid en vertrok. Voorzichtig vertelde hij het nieuws van de dood der twee Morrés aan Louise, die lang weende.

Na een kort oponthoud verlieten zij Nieuwpoort.

DE DAG IS VASTGESTELD

In de namiddag kwamen André en Louise te Brugge aan.

Ze stapten in hetzelfde hotel af, waar ze enige dagen geleden ook verbleven hadden.

— Weer goed en wel terug? vroeg de waard.

— Ja...

— Maar, de vrouw ziet bleek...

— Zij is niet wel. Geef ons een goede kamer aan de achterzijde...

— Goed, mijnheer.

— En maak er dadelijk wat vuur. Mijn vrouw wil er zo spoedig mogelijk heengaan.

— Tot uw dienst, heer!

Louise scheen afgemat.

— Ge moet u kalm houden, zei André.

— Ik wil wel, maar ik ben diep geschokt.

— Had ik alles kunnen voorzien, we zouden niet naar Nieuwpoort gegaan zijn.

— Ja, André...

— Ge zult ziek worden.

— Och, na enige dagen ben ik weer beter, laat me nu wat rusten!

— Willen we morgen naar Antwerpen terugkeren, Louise?

— En Bakelandt?

— Welnu, ik zal dan geen getuige zijn van zijn dood. Ik ben bezorgd om u.

— We blijven...

— 't Is geen opoffering voor mij...

— Neen, neen, we blijven! Om mijnentwil reisdet gij naar Nieuwpoort, nu zullen we ook tot na de strafuitvoering te Brugge vertoeven. Ik kan hier immers ook rusten.

— Anders...

— Neen, neen, we blijven...

Weldra kwam de waard zeggen, dat de kamer gereed was.

THE GREAT BRITAIN
1850
HARELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955